

Opening van het openbaar slachthuis te Kerkrade.

Maandag den 4en Augustus j. was het een heuglijke dag voor de Zuid-Limburgers. Het was n.l. dien datum de feestelijke inwijding en opening van het nieuw gebouwde Gem. Slachthuis te Kerkrade.

Des namiddags ten 3 ure had de geestelijke inwijding plaats, welke inzegening werd verricht door den We'Erw. Deken van Kerkrade in vol ornaat, gevolgd door misdienaars,

verleenen, ten einde de oprichting van een slachthuis voor te bereiden.

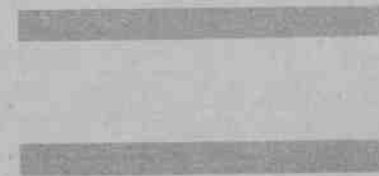
Terwijl B. en W. de verwezenlijking van hun plannen voorbereiden, kwam inmiddels de Vee- en Vleeschkeuringswet van 25 Juli 1919 tot stand. (De strekking der wet zullen de meeste lezers wel kennen). In zijn vergadering van 19 Juni 1924 droeg de gemeenteraad B. en W. op, de noodige stappen te doen ter doorvoering der bouwplannen en benoemde daartoe op den 18 September 1925 een commissie, bestaande uit 5 leden, onder voorzitterschap van den heer Burgemeester. Op 12 April 1926 werd definitief bestoten

viseur, opgemaakte plannen aanbesteed en gegund aan den heer W. v. Wersch, aannemer te Kerkrade.

Met voortvarendheid werd de bouw aangepakt en nu beleven wij dan de verwezenlijking van hetgeen reeds een 18-tal jaren geleden een algemeene wensch mocht worden genoemd van ons gemeentebestuur.

Wij hebben, ging de burgemeester voort, op hygiënisch gebied nu het voordeel eener keuring bij centralisatie, vergemakkelijking van laboratoriumonderzoek, geschiktmaking van vleesch, als voedsel voor den mensch door sterilisatie, betere controle bij verkoop

Frontaanzicht van het hoofdgebouw.

Overzicht van het gebouwencomplex.

benevens den Burgemeester van Kerkrade en den gemeente-secretaris.

Er waren zeer veel belangstellenden, waaronder de Burgemeesters der omliggende plaatsen, zoowel van deze als van gene zijde der grens, de Inspecteur der Volksgezondheid Dr. Quaedvlieg, het geheele gemeentebestuur, de besturen der slagersbonden, verschillende geestelijken en Professoren der bekende R.K. Hoogeschool te Rolduc.

De Burgemeester van Kerkrade, de E.A. Heer G. H. A. Habets, zeide in zijn openingsrede o.a. het volgende:

Ik wil U bij dezen hartelijk dank zeggen voor de belangstelling, die U toont op dezen voor onze stad zoo heuglijken dag, waarna ik U een kleine geschiedkundige beschouwing niet wil onthouden, die geleid heeft tot het bouwen van dit, ons abattoir.

Reeds in de raadsvergadering van 28 Juni 1912 werd in beginsel besloten tot het oprichten van een slachtplaats, die volgens de meening van het toenmalige college van B. en W. zou dienen te komen in de nabijheid van de Amelerbeek bij den Hammolen of Brugmolen.

Terloops wil ik hier opmerken, dat er ten opzichte der plaats, waar zoo'n slachthuis zou komen te staan geen verandering heeft plaats gehad.

Voorloopig kwam men niet verder dan dit besluit. De oprichting kwam opnieuw ter tafel in de raadsvergadering van 22 Mei 1914, toen de gemeenteraad in het belang der volksgezondheid besloot tot de oprichting van een slachthuis. Maar ook nu bleef het bij een besluit.

B. en W. richtten zich op 14 November 1914 ten derden male tot den gemeenteraad, met het verzoek een blanco crediet te willen

tot den bouw van een slachthuis annex ijsfabriek, waarvoor aanvankelijk een crediet werd toegestaan van f 292.500, hetgeen later werd verhoogd tot f 362.500.

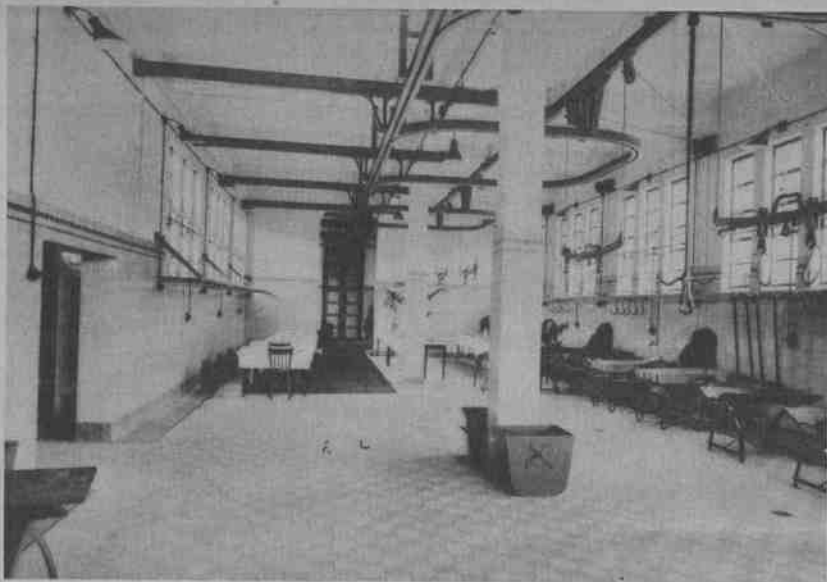
Reeds op 16 October 1928 werd de bouw, volgens de door den Directeur van den Alg. Technischen Dienst, den heer C. Duykers, in overleg met den heer Hamers, hoofd van den Vleeschkeuringsdienst, en den heer Ingenieur Koopman te 's-Gravenhage, als ad-

van vleesch voor de vrijbank bestemd, en op afgekeurd vleesch. Op economisch gebied besparing van kosten aan de slagers, die anders genoodzaakt waren hun slachtplaatsen volgens de eischen der keuringswet in te richten.

Vervolgens sprak de Burgemeester zijn oprechte voldoening uit over het werk van den gemeente-architect, den heer Duykers, als ontwerper der plannen en leider van den

Het hanglokaal, zooals het er wel niet dikwijls uit zal zien.

Kijkje in de runderslachthal.

bouw, die door zijn kunde voor weinig geld een schitterend, eenvoudig en doelmatig gebouw had doen verrijzen, en feliciteerde daarbij den aannemer, den heer W. v. Wersch, dat hij, als inwoner der gemeente Kerkrade, het grootsche werk heeft mogen maken.

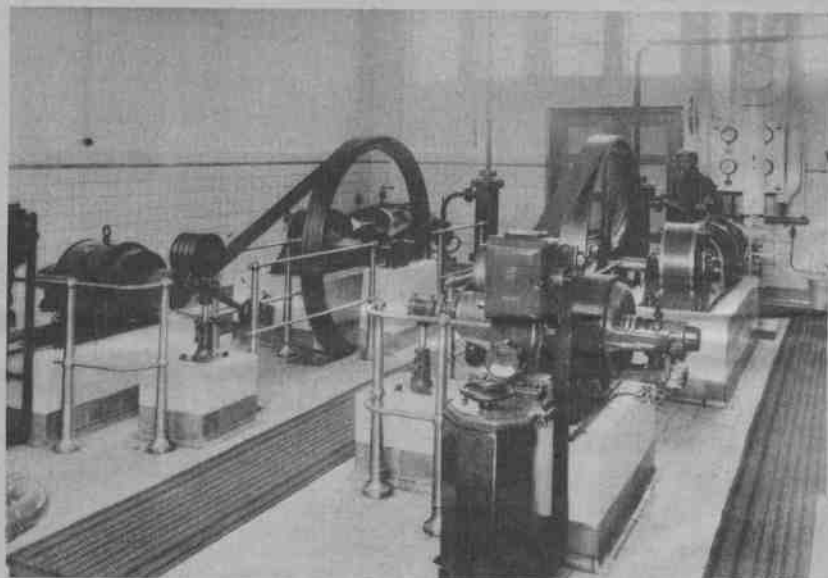
Zooeven, zoo eindigde de Burgemeester zijn gloedvolle, soms geestige rede, is over deze gebouwen en al degenen, die hier zullen arbeiden Gods Zegen afgesmeekt. Ik draag thans U, mijnheer Hamers, namens het gemeentebestuur met volle vertrouwen de directe leiding dezer gemeentelijke instelling op. Moge Gods Zegen in lengte van jaren rusten op uw arbeid alhier, opdat hij zoo-doende worde een groote weldaad voor de bevolking van Kerkrade. Dat is de oprechte wensch van den gemeenteraad en het gemeentebestuur. Dat is ook mijn hartgrondige wensch.

Op deze rede volgde een welgemeend en langdurig applaus.

Hierna kreeg het woord, de heer Quaadvlieg, Inspecteur der Volksgezondheid, die de mijnwerkersstreek altijd het troetelkind heeft gevonden voor het consumeeren van minderwaardig vleesch, wat gelukkig, door het uitgroeien van den keuringsdienst van baby tot volwassen bedrijf en het oprichten van nuttige instellingen als thans weer dit in alle deelen goed ingerichte slachthuis, wel spoedig tot het verleden zal behooren.

De daarop volgende spreker, de sympathieke directeur van het slachthuis, de heer Hamers, oogstte veel bijval van de vele

aanwezige slagers en andere genoodigden, met zijn hartelijke woorden, voornamelijk tot zijn ondergeschikten en de gebruikers van

De machinekamer.

het slachthuis gericht, waarin hij om aller medewerking vroeg en hun verzekerde ook op zijn medewerking te kunnen rekenen, en

mochten er geschilpunten voorkomen, hij steeds aan hun klachten of wenschen een gewillig oor zoude leenen en zou doen wat in zijn vermogen was, om voor allen een raadgever te zijn in het belang der volksgezondheid en in het belang der slagers en inwoners.

Nadat vervolgens nog het woord was gevoerd door den heer Karstens namens de Vereen. van Directeuren van openbare slachthuizen; door den heer Dabets, voorzitter der R.K. Slagersvereening en door een vertegenwoordiger van den Kring Zuid-Limburg van den R.K. Slagersbond, werd de eerewijn rondgediend en werd onder deskundige leiding in drie groepen de geheele inrichting bezichtigd.

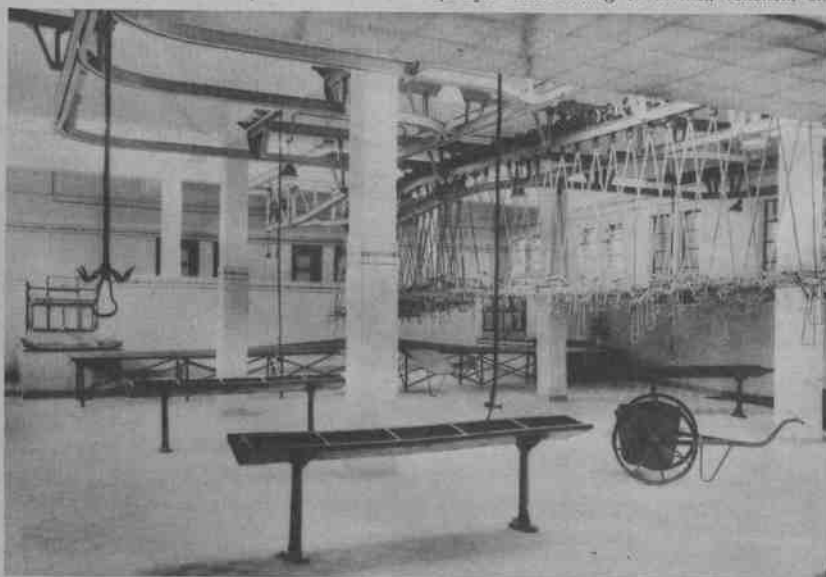
De inrichting van het abattoir.

Hier volgen de bijzonderheden over de inrichting van het gebouw, waarbij ik nog iets extra's moet vermelden.

De stallen der varkens liggen ongeveer 1.50 M. boven den beganen grond en staan naar buiten in verbinding met een los petron buiten het gebouw en op dezelfde hoogte als de stallen. Uit de stallen worden de varkens naar de varkensvallen gedreven, waarvan er twee stuks zijn, die door één man worden bediend. Na de bedwelmig rollen de dieren uit de varkensval en zoo over een schuifplank in de broeiketels, die op den beganen grond staan. Iedere val heeft een broeiketel.

In de varkenshal kunnen per dag 300 varkens geslacht worden, terwijl de hal voor het

grootvee, dus de runderhal, is berekend op een capaciteit van 60 stuks grootvee per dag. De varkensslachtplaats is voor een oningeweld zeer groot, maar er wordt in de mijnstreek

De varkensslachthal met spreidersysteem.

WACHT NIET

tot de termijn voor aangifte voor het volgen van den 21sten dagcursus der

Slagersvakschool te Utrecht

hijs verstreken is.

Wilt ge U meer in het vak hetwamen de volledige worstmakerij leeren, de vleeschhouwerij meer in de perfecte, de garneerkunst, meer veekennis, boekhouding, meer ontwikkeling, volgt dan dezen 3 maandenlijkschen cursus, aanvangende 1 Sept.!

Cursusgeld f 100. Voor een kosthuis wordt desgewenscht door de school gezorgd.

Eerstvolgende avondcursus, uitsluitend in garneeren en opmaken van schotels, vangt aan Woensdag 3 Sept. Cursusgeld f 20.

Anmelding of inlichtingen vragen bij de E. N. Slagersvakschool, Abattoir, Utrecht. Telefoon 13470.

enorm meer varkensvleesch dan rundvleesch gegeten.

De koelinrichting bestond uit 42 cellen, waarvan 36 stuks ter grootte van 1,20 M. bij 1,80 M. en 6 stuks ter grootte van 1,80 M. bij 2,40 M. De huurprijs bedraagt per jaar voor de kleine cellen f 150, voor de groote f 300. De voor de koeling gebruikte compressor heeft een capaciteit van 45.000 cal. per uur.

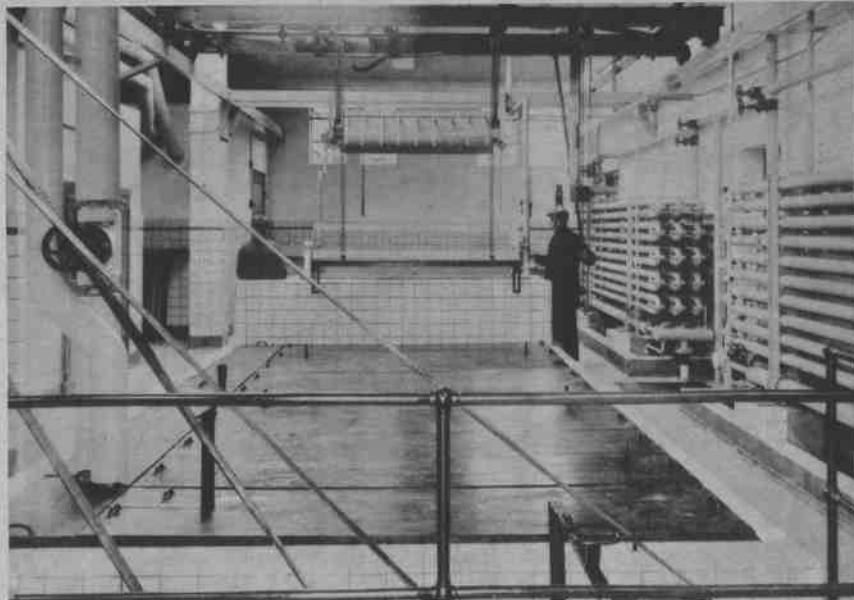
De ijsfabriek heeft een capaciteit van 146 staven ijs van 25 kg. per dag. De compressor, daarvoor bestemd, heeft een capaciteit van 45.000 cal. per uur. Deze compressoren zijn geleverd door de Apeldoornsche Machinefabriek v.h. Loog Landaal en worden gedreven ieder door een motor van 25 P.K.

De warm-watervoorziening is geleverd door de firma Gönnerman te Haarlem, terwijl 2 stoomketels ieder van 5 Atm. overdruk en vervaardigd op de fabriek van Hagoort te Tilburg, voor die verwarming moeten zorgen.

De transportbanen, met spreidersysteem en de andere in een modern slachthuis benodigde gereedschappen en werktuigen zijn geleverd door de Noord-Nederlandsche Machinefabriek te Winschoten en verdienen door hunne degelijke en nette afwerking allen lof. De weegtoestellen, tusschen de transportbanen aangebracht, zijn geleverd door v. Vucht te Haarlem. Die voor de grootvee hal heeft een vermogen van 750 kg., voor de kleinvee hal 500 kg.

De inrichting van dit technisch gedeelte is onder leiding van Ir. Koopman tot stand gekomen.

Bij het betreden van het terrein door de architectonisch prachtig uitgevoerde poort heeft men rechts de Directeurskamer, het laboratorium, de preparatenkamer, portierkamer en tevens het loket voor de slachtbriefjes enz.; links de cantines en het lokaal der vrijbank. Daarop volgt, als men vanaf de poort rechtdoor gaat, het hanglokaal, met rechts de koelcellen en links de grootere slachthal en daarvoor de varkensslachthal, links daarvan weer de darmenslijmerij met stoomkookketel.

Lokaal waar de ijsstaven vervaardigd worden.

Achter het hanglokaal de ruime waschgelegenheden met ijzeren kleeerkasten. Daarop volgen de ijsfabriek en de machinekamer.

Geheel links op het terrein staat het sterilisatiegebouw voor het vrijbankvleesch. Dit gebouw zal, zoonoodig, verbonden worden met de darmenslijmerij, door middel van een luchtspoor.

Volgens den heer Koopman is er een electrisch bedwelmingsapparaat besteld, dat echter nog niet was aangekomen.

Wat het geheele interieur betreft komt den heer Duijker alle lof toe. Hij is er in geslaagd aan een grafkelder (want dat is het toch voor de beesten, al worden zij er dan ook niet bij-

gezet) een vroolijk en smaakvol aanzien te geven. De betegeling van alle lokalen, welke betegeling is uitgevoerd in klein formaat tegels, die geleverd zijn door de tegelfabriek te Schiedam, zijn iets of wat gekleurd en op smakvolle wijze gerangschikt en niet zoo eentonig als gewoonlijk wit en nog eens wit. Door alle lokalen loopen ter hoogte van $\pm$ 2 M. boven den vloer een paar smalle blauwe tegelbandjes.

De hulpkeurmeester, de heer Lucker, die voor de slaggers in Kerkrade een oude bekende is, en de rechterhand van den directeur, kan trotsch zijn op zijn werklokalen.

N.V. Noord Nederlandsche Machinefabriek

WINSCHOTEN.

Wij leverden de slachttechnische installaties voor het Openbaar Slachthuis te Kerkrade.

Reeds installeerden wij:

Amersfoort, Boxtel, Eindhoven, Goes, Gouda, Heerlen, Hillegom, Oosterbeek-Renkum, Rheden, Sliedrecht, Soest, Utrecht, Veghel, Wageningen, Winschoten, Zeist, Zutphen Djokja (Ned.-Indië), Exportslachterij N.C.B. Boxtel, Exportslachterij Nijmegen, Exportslachterij Amersfoort. :::::

In uitvoering zijn o.a. nog:
Breda, Helmond, Sneek, Oldenzaal, uitbreiding Den Haag, enz.